

Future Architecture Platform

25 IDEJ O PRIHODNOSTI ARHITEKTURE

18 članov platforme, Future Architecture alumni 2016 in splošna javnost z javnim glasovanjem so med 594 avtorji 337 prijav iz 56 držav izbrali 25 idej. Preverite izbrane avtorje in njihove ideje.

Danai Toursoglou Papalexandridou (Grčija)

Sestavljanje pripovedi

fiktivna in dejanska premostitev umetne pregrade med tu in tam

Spodbujanje alternativnih rešitev za geopolitične, družbene in okoljske probleme v nesegmentiranem svetu

Projekt se ukvarja z realnostjo razreševanja umetnih nasprotij med človeškim in nečloveškim, naravnim in umetnim, domačim in tujim, ustaljenim in nomadskim. Na osnovi migracijskih tokov predvideva, da bi življenje v skladu s človekovo dejavnostjo ter preoblikovanje naravnih in umetnih elementov lahko povzročila nove oblike neprestano spreminjajočih se teritorijev. Reka Evros je tak nenehno spreminjajoč se naravni element, za katerega se zdi, da ločuje ali pa povezuje Grčijo in Turčijo. Poplave delujejo kot generator fiktivnih in dejanskih povezav. Projekt se sprašuje o vlogi arhitekture kot posrednika med materijo in dejstvi ter o njeni sposobnosti, da povzroči pojav socialnih in/ali okoljskih ekologij. Ob eksperimentiranju z rastjo micelija v reki ter s programiranimi potopi bi pregrado med tu in tam lahko premostili, kar bi razkrilo prostorsko-časovni kontinuum ter izzvalo alternativne rešitve za to geopolitično vprašanje.

Danai Toursoglou Papalexandridou je leta 2016 magistrirala iz arhitekture A.U.Th. v Grčiji. Del študijskih obveznosti je opravila na ETSAM v Španiji. Doslej je organizirala številne konference v Evropi in na njih sodelovala oziroma predavala. Arhitekturno prakso je opravila v Solunu, kot prostovoljka pa je delovala pri eni od evropskih organizacij za izobraževalne dogodke. Kot arhitektka, fotografinja in glasbenica je sodelovala s številnimi umetniškimi skupinami.

Adriana Pablos Llona (Španija)

Urbana domača naloga za Evropo

ali kako preprečiti umiranje naših mest

Arhitektura prihodnosti ne bo poznala meja. Izzive bomo reševali s povezovanjem znanj in izkušenj.

Mesto se je znašlo v krizi. Rehabilitacija večjih urbanih površin je dejstvo. S tem izzivom se spopadamo z zastarelo logiko in zastarelimi urbaniimi orodji. Določeni deli naših mest odmirajo. To smo poskušali popraviti tako, da smo ustvarili nova mesta, kar se je izkazalo za lažjo, a neumno pot. Čas je, da se soočimo z izzivom in poskrbimo za starejša mesta. Eno najnevarnejših obdobj v razvoju naših mest so bila desetletja developmentalizma, ko so se ljudje s podeželja preseljevali v mesta v iskanju boljšega življenja. V arhitekturi sta prevladovala duh modernizma in pomanjkanje vere v prostor. Tako je v Evropi zraslo na stotine sosesk. Danes to

tkivo po vsej Evropi razpada. Prevladuje mnenje, da ne gre samo za obnovo stavb; gre za razumevanje družbenih struktur, ki jih arhitektura ustvarja, in za to, kako se mora ta arhitektura prilagajati, da ostane zdrava in zanimiva za prihajajoče generacije.

Adriana Pablos Llona je z odliko diplomirala iz arhitekture na Politehnični univerzi v Madridu. Njena magistrska naloga je prejela nagrado madridske zbornice arhitektov v kategoriji posegov v dediščino. Prejela je tudi nagrado 2035 Blocks in štipendijo muzeja Prado – City Foundation and Memory or I.am. Za španski paviljon na beneškem bienalu je raziskala inovativne delovne prostore in kot kreativna svetovalka sodelovala pri številnih mednarodno priznanih projektih.

Alberto Martinez in Hector Rivera (Španija)

Skrita arhitektura

sestavljanje nove zgodovine arhitekture s periferije

Najin namen je raziskovanje arhitekture, ki poteka vzporedno z uradnim diskurzom in želi nasprotovati trenutnim teorijam.

Brez dvoma lahko trdimo, da so mediji v preteklih desetletjih na podlagi prevladujočih trendov in onkraj tehničnih, urbanih ali družbenih zahtev določali, kaj je v arhitekturi zanimivo in kaj ne.

Določi središče.

Prozahodno, nedvoumno, globalizirajoče, homogenizirajoče, enosmerno, ponižno. Izvzemi razliko, neopredeljivo, dvoumno, prečno, neudobno.

Ugotovi periferijo.

Kaj bi se zgodilo, če bi s postopkom substrakcije na novo določili zgodovino arhitekture?

Njena nizka komercialna vrednost (v smislu blagovne znamke), ne glede na arhitekturno vrednost, povzroči, da se vpliv nje same kot dobrine lahko opredeli zgolj kot posreden.

Homogenizacija.

Velik del publikacij se giblje v okviru teh interesov. Ustvarjajo imaginarnost discipline, v kateri ni prostora za kritiko in ki je zlahka prepoznavna po svoji pokornosti sistemu.

Midva pa se temu želiva upreti, namesto da bi sledila takim komercialnim strategijam.

Skrita arhitektura.

Alberto Martinez in Hector Rivera sta arhitekta iz Španije. Sta prejemnika ene izmed nagrad COAM za leto 2016 (na 13. španskem bienalu arhitekture in urbanizma), njuno delo pa je bilo objavljeno v publikaciji Arquia/Proxima 2016: Futuro Imperfecto. Alberto Martinez je iz arhitekture diplomiral na Višji tehnični šoli za arhitekturo v Madridu, magistriral pa na šoli Cooper Union (New York), Hector Rivera pa je diplomo iz arhitekture pridobil na Šoli za arhitekturo Univerze Alcala de Henares (Madrid). <http://www.hiddenarchitecture.net/>

Bika Rebek, Matt Choot (Slovenija / Avstrija)

Nevidna odeja

reševalna odeja (162" x 168", ribiška vrvica)

Prihodnost arhitekture ni težka, dragocena in stalna, ampak je lahka, tanka in kratkotrajna.

V naših predstavah o prihodnosti prevladujejo ideje o tehnološkem napredku. Vendar pa bodo največjo dobrino v prihodnosti pomenili osvoboditev od teh tehnologij in dragoceni trenutki, ko ne bomo videni, ko nam ne bo treba pogledovati na zaslon. Nevidna odeja, razpeta na strehi srednje velike zgradbe v New Yorku, omogoča začasno iluzijo zasebnosti.

Narejena je iz reševalnih odej, kakršne ekstremni športniki uporabljajo za zadrževanje toplote, in ustvari neskončno tanko in skoraj nevidno površino, ki je od zgoraj videti kot vsaka druga srebrna streha v okolici. Odeja odseva nebo, pod sabo pa skriva obiskovalce in tako določa javni prostor, ki omogoča popolno zasebnost. Obiskovalci so skriti pod baldahinom, vendar lahko skozi filter zlate spodnje strani odeje vidijo mesto.

Bika Rebek je arhitektka, ki se izraža v različnih formatih. Sestavni del njenega ustvarjanja so performansi, instalacije in pisanje, ki imajo vlogo katalizatorja za odprto razmišljanje o arhitekturni produkciji. Je začasna docentka na Columbia GSAPP in partnerica pri studiu SibilaSoon. V preteklosti je delala kot oblikovalka razstav za Metropolitanski muzej umetnosti in za številne mednarodne arhitekturne biroje. <http://bikaa.net/>

Culture Territories Association (Poljska)

Teritoriji kulture

iskanje unikatnih pozabljenih prostorov

Uporaba novih idej in tehnologij za podporo lokalnim skupnostim in revitalizacijo prezrtih zapuščenih stavb

Namen našega projekta je prikazati potencial na videz neprivlačnih prostorov, in sicer s pomočjo manjših instalacij, podprtih s srečanji z umetniki in z delavnicami, ki bodo vplivale na lokalne skupnosti in omogočile hitrejše spremembe v miselnosti javnosti. Mnenja smo namreč, da do dragocenih sprememb lahko pride samo postopoma. Intervencije, kot je ta, lahko delujejo kot akupunktura v prostoru – so spodbuda za večje premike v prihodnosti. Spodbujajo razvoj občutka za estetsko, tako da omogočajo aktivno vključevanje prebivalstva v delavnice, ki jim pomagajo odkrivati njihov kreativni potencial in jih spodbujajo, da tudi sami ukrepajo. Najpomembnejše pri tem ni ustvarjanje idej za nove stavbe, ampak iskanje načina, kako ohraniti tiste, ki jih že imamo. S tem ko zgodovinskim strukturam dodamo novo materijo, poudarimo njihovo enkratno lepoto. Revitalizacija ne more biti samo sprememba na zunaj, ampak mora biti večdimenzionalna. Ukvarjati se mora s problemi družbe, kot je naraščajoča neenakost pri dostopu do kulturnih prireditev med majhnimi mesti in metropolami.

Culture Territories Association (Łukasz Pałczyński, Agnieszka Kołacińska, Jakub Andrzejewski, Hania Raniszewska, Natalia Kobylińska, Adrian Krężlik) je skupina študentov iz Varšave. Štirje delajo na področju arhitekture, eden je filmski ustvarjalec, eden pa ustvarja glasbo. Tisto, kar jih povezuje, je odkrivanje skrite lepote v opuščenih prostorih. Vsi se strinjajo, da arhitektura brez drugih področij umetnosti ni popolna, zato so oblikovali to interdisciplinarno skupino.

<http://terytoriakultury.pl>

DRRIlab (VB)

Pisarna razseljenih oblikovalcev (Office of Displaced Designers (ODD))

deljenje + učenje = soustvarjanje

Arhitektura: sprostimo moč oblikovanja in izobraževanja za bolj vključujočo in pravično družbo.

Meniva, da je oblikovanje močno orožje, ki lahko združuje ljudi pri reševanju problemov. V času, ko je več kot 60 milijonov ljudi razseljenih zaradi podnebnih sprememb in konfliktov, so migracije in integracije med največjimi problemi, s katerimi se sooča naša družba. Nujno je treba oblikovati nove načine za združevanje ljudi.

Zamislila sva si scenarij, kjer je praksa sodelovanja v središču naporov za oblikovanje grajenega okolja, kjer se izkorišča priložnost za deljenje veščin in učenje ter se spodbujajo podjetniške veščine.

Ideja ODD je preprosta: oblikovati vzdržljivo platformo sodelovanja, ki se lahko odzove na spremenjene potrebe in interese, sprostimo moč oblikovanja in izobraževanja ter je iniciator pozitivnih sprememb in podpira bolj vključujočo in pravičnejšo družbo.

DRRIlab tvorita Shareen Elnaschie in Kimberly Pelkofsky. Njuno delo se giblje na stičišču arhitekture, urbanizma, gradnje in humanitarnih zadev ter spodbuja vzdržljivost in trajnost skozi sodelovanje in deljenje znanja. Med ocenjevanjem potreb po izobraževanju v kampu Kara Tepe (Lezbos) sta srečali številne ljudi z ustvarjalno žilico in željo prispevati k izboljšanju razmer v kampu in okolici. V tem sta videli priložnost, da svoj čas uporabita v dober namen, za izobraževanje in soustvarjanje, in ideja za ODD je bila rojena.

Dimitris Grozopoulos, Effie Kasimati in Fani Kostourou (VB)

Aktivirajmo moderne ruševine

iskanje alternativ za zastarela grajena okolja

Raziskovanje skritih potencialov razpadajočih stavb in mest skozi nove družbene prakse

»Aktivirajmo moderne ruševine« je projekt nepretrganega raziskovanja razpadajoče infrastrukture ter zapuščenih stavb in mest s pomočjo fotografskega dokumentiranja, teoretičnih besedil in spekulativnih projektov.

V zadnjih desetih letih se je pojem »ruševina« drastično spremenil. Na »moderne ruševine« gledamo kot na prostorske manifestacije nedavnih socialno-ekonomskih sprememb. Taki primeri so »mesta duhov«, kot so Sesena (Španija), Craco (Italija) in Pripjat (Ukrajina), zapuščena infrastruktura, kot sta letališče Hellinikon v Atenah (Grčija) in tovarna DMC v kraju Mulhouse (Francija), pa tudi prazne stavbe v nekaterih velikih mestih Evrope.

Namen tega projekta je identificirati tipologije modernih ruševin po Evropi ter dokumentirati njihovo materialno in nematerialno stanje. Vendar je več kot zgolj zbiranje zgodovinskih zapisov, saj angažira lokalne skupnosti in arhitekta k iskanju alternativnih scenarijev za ponovno uporabo naše evropske arhitekturne in urbane dediščine.

Dimitris Grozopoulos, Effie Kasimati in Fani Kostourou so arhitekti in oblikovalci urbanega okolja iz Grčije. Po študiju na različnih evropskih šolah (AUTH, NTUA, ETHZ, Kingston, UCL) so se ustalili v Londonu, kjer trenutno živijo in delajo. Effie Kasimati raziskuje vpliv digitalnih orodij v arhitekturi. Fani Kostourou pripravlja doktorat iz adaptacij stavb s pristopom od spodaj navzgor. Njuna dela so bila doslej vključena v več mednarodnih razstav, konferenc in revij.

<http://vevilosis.tumblr.com>

Dominika Janicka (Poljska)

Pravična gradnja

zakaj stavbe nimajo oznak pravične trgovine?

Je oznaka »pravična gradnja« v arhitekturi mogoča? In kdo nosi odgovornost zanjo?

Živimo v svetu, ki ga poganja potrošništvo, zato smo vedno bolj pozorni, ali izdelki, ki jih kupujemo, nosijo oznako pravične trgovine, ali so bili izdelani v dostojnih pogojih, ali podjetje, ki jih izdeluje, skrbi za svoje zaposlene, za okolje in podobno.

Kaj pa pri arhitekturi? Kot njenim potrošnikom se nam stavbe zdijo del našega naravnega okolja, kot nekaj, kar nam je dano. Dokler se gradbeni projekti ne dotikajo našega vsakdanjega življenja, jih po navadi ignoriramo. Kot ustvarjalci arhitekture se osredotočamo samo na tiste dele procesa, za katere smo osebno odgovorni, o drugih delih pa pogosto vemo zelo malo ali pa sploh nič.

Kljub tehnološkemu napredku gradnja stavb ostaja nepredvidljiv proces in borba z materialom. Pri gradnji stavb je ročno delo še vedno potrebno. Toda delo, ki ga prispevajo gradbeni delavci, ni del arhitekturnih razprav, kot da njihova perspektiva sploh ni pomembna.

Dominika Janicka je študirala na ustanovah Gdańsk Institute of Technology in Institut Supérieur d'Architecture La Cambre v Bruslju. Delala je v arhitekturnih podjetjih na Poljskem, v Belgiji, Nemčiji in na Kitajskem. Njena dela so bila nagrajena na več natečajih. Od leta 2014 je sovoditeljica studia Public Space Studio na Inštitutu za oblikovanje Kielce. Bila je kustosinja poljskega paviljona na beneškem bienalu 2016.

FAKT (Nemčija)

Urbana Arkadija

razmišljanje o drugi naravi

Druga narava – nauk iz predmestja. Kritični prikaz sanj o hiši in vrtu

Naš pristop v več trenutnih projektih temelji na neprestanem zanimanju in raziskovanju predmestne akumulacije privatiziranih krajinskih sanj/miniaturnih svetov ter vprašanja, kako to željo po individualnosti vključiti v urbani model, ki je bolj odprt in ponuja raznolikost ter prostore družbenih pogajanj in sosesk. Projekti so zasnovani na več ravneh (urbana soseska, enodružinska hiša, znamenitost), glavno vprašanje pa sta njihov odnos in integracija z naravo, ki sega onkraj podob z dodanim rastlinjem. Projekti upoštevajo družbene posledice ter tudi naravo kot živ, spreminjajoč se organizem.

Projekt ni zaključen, mnogi pristopi so razumljeni kot ogrodje, kot sklop predlogov, odprtih za prilagajanje. Vsebuje različna vprašanja ter podaja odgovor

na obstoječi program z vključujočo podobo in strukturo – kako želimo živeti v prihodnosti?

FAKT (Ernst, Kern, Tessarz, Tratz) išče jasne odgovore. Zanima ga arhitektura kot možnost oblikovanja določenih projektov. FAKT je skupina mladih arhitektov z močno željo po načrtovanju hiš, predmetov in idej. Pisarno imajo v Berlinu, doslej pa so sodelovali pri številnih natečajih in delali pri več projektih. Trenutno se ukvarjajo z raznolikimi projekti, od oblikovanja manjših kosov pohištva do gradbenih projektov, pa tudi akademskega poučevanja. www.fakt-office.com

BNGRT (Nemčija)

Prostor v času

Prihodnost logističnih pokrajin

V srednjem veku je bila to tržnica, v predmilenijski dobi smo imeli nakupovalne ulice v mestih, danes pa imamo spletno nakupovanje – toda prihodnost nakupovanja je v fizično-digitalni (ang. phygital) trgovini, urbanem vozlišču velikega logističnega omrežja, ki pomeni stičišče med omreženim in neomreženim svetom.

Modernost je svet v gibanju in logistika ga nadzoruje. Blago, ljudje, viri, kapital, podatki in podobe se vedno hitreje premikajo na dolge razdalje. V iskanju vedno boljših konkurenčnih prednosti, ki jih prinaša hitrost, logistična modernost z nenadzorovanim prostorom in navideznimi površinami nadomešča naravni in urbani teren – npr. virtualne spletne trgovine z »nevidnim« logističnim centrom v ozadju. Tu pa zapletenost človekovega in urbanega prostora nima kaj iskati. Na tej podlagi oblikovanje dvomi o singularnosti logističnega časa in išče PROSTOR V ČASU. Projekt predlaga arhitekturne poklice, ki se jih lahko vgradi v te infrastrukture in pri katerih se izkoristijo posebne značilnosti njihovega logističnega DNK. Cilj je razviti oblikovalske strategije za programsko, prostorsko in arhitekturno obogatene infrastrukture, ki bodo strateški prostor logistike spremenile v bivalni prostor – doživljajski arhitekturni in urbani teren.

BNGRT (Florian Bengert) je arhitekturna pripoved o pustolovščini in raziskovanju. <http://www.bngrt.com>

Giuditta Vendrame (Nizozemska)

Vlažna Evropa

od Sredozemskega morja do Donave

Arhitektura prihodnosti naj bo vlažen, moker prostor, kjer se meje topijo in izginjajo.

Evropa je v krizi. Nacionalne države so v krizi. Živimo v obrambnem načinu, v načinu umika. V Evropi in širše se dvigajo vidne in nevidne meje.

Če so meje na kopnem vidne in sledljive, pa sta na vodi in v močvirjih očitni njihova začasnost in paradoksalnost njihovega obstoja. Mokrišča in močvirja so »sovražniki« nacionalne države. V teh vlažnih in dobesedno nihajočih okoljih je težko določiti pravila in jih izvajati.

Vlažna Evropa se ukvarja z morskimi in rečnimi območji po Evropi kot vključujočimi in neovirano povezanimi območji. Morja in reke se ne obravnavajo kot ločevalne topografske značilnosti, ampak kot povezovalci. Voda je element, ki združuje in kroži. Voda se prilagodi in spremeni stanje, zmrzne ali izpari.

Vlažna Evropa se osredotoča na pravno ureditev Sredozemskega morja in reke Donave kot mednarodne vode poti.

Giuditta Vendrame je oblikovalka in raziskovalka. Njeno delo se giblje na stičišču med oblikovanjem, umetniško prakso in pravnimi sistemi. V preteklosti je raziskovala pojem državljanstva in njegove paradokse, trenutno pa jo zanima raziskovanje načinov za odpiranje političnih prostorov z igrivimi in poetičnimi intervencijami. <http://giudittavendrame.net/>

Grupo Architecture Subalterna (Španija)

Modulorjevi pankrti

ko stanovalci prevzamejo oblast nad modernizmom s pomočjo predmestne estetike

Prepoznavanje vrednosti predmestne estetike skozi kritični projekt o modernizmu Modulorjevi pankrti že oblikujejo svoj prostor. In ne na način svojih staršev – pravila Atenske listine in Modulorjeve racionalne mere so pozno izginili – pač pa iz svojega svetoskrunstva: »vrnimo ljudem prosto uporabo prostora«, kot je rekel filozof Giorgio Agamben.

Modulorjevi pankrti nasprotujejo ideji »lepega arhitekturnega objekta«, ki je bil mišljen za atletskega belega človeka. Tako razvijejo večplastno estetiko, ki zajame imigrante, begunce ali homoseksualne osebe v novo arhitekturo, sestavljeno iz intenzivnosti namesto iz posameznih delov.

Modulorjevi pankrti prihodnost arhitekture razumejo kot razmerje med telesom in prostorom. Razmerje, ki sega od konflikta ali revolucije do novih političnih, socialnih ali emocionalnih oblik, je v nasprotju z idiosinkrazijo črnega ogledala, je nova arhitektura na temelju erotizma in trenja med kožo in telesom v prostoru.

GAS – Grupo Architecture Subalterna – je kolektiv ustvarjalcev iz Madrida in Londona, katerih cilj je izzivati, aktivirati in razmišljati o prostorskih potrebah in estetskih oblikah teles, ki živijo v prostoru. Njihovo delo se osredotoča na pripovedi podrejenih skupin, ki niso identificirane v nobenih stavbah, mestih ali načinih življenja. Njihov način raziskovanja je prejel mednarodno priznanje na arhitekturnem trienalu v Oslu 2016 in na beneškem bienalu 2016.

www.grupoarquitecturasubalterna.com

Jasmina Cibic (Slovenija/VB)

Spielraum

arhitektura & mehka moč

Umetnik, ekolog, graditelj narodov in pragmatist sodelujejo v zaroti za oblikovanje naše prihodnosti.

Arhitektura je že dolgo instrument v rokah struktur moči. Vizualno in simbolično narečje se razvija vzporedno z retoričnimi figurami, medtem ko nekoč brezoblične ideje posredno prevzamejo konkretno obliko. Zakaj bi izsiljevali, če pa to, kar želimo, lahko dosežemo tudi z zapeljevanjem?

Spielraum je trilogija umetniških filmov, ki igra dvojno igro, tako da dekodira mehanizme mehke moči, hkrati pa oblikuje zgled lastne alegorične strukture.

Medtem ko sledi liniji med različnimi zgodovinami in viri, se sprašuje, kdo ima moč za odločanje o pristojnosti nacionalnih predstavnikov, in uprizarja mehanizme, skozi katere se ta moč manifestira.

Jasmina Cibic (roj. 1979 v Ljubljani) je umetnica, ki dela na področju performansov, instalacij in filma. V središču njenega dela so vzporednice med oblikovanjem nacionalne kulture in njene vrednosti za politične namene, pri čemer gledalca spodbuja k razmisleku o brezčasnosti psiholoških in mehkih mehanizmov, ki jih avtoritarne strukture uporabljajo pri lastnih vstavkih in reinvencijah. Jasmina Cibic je na 55. beneškem bienalu predstavljala Slovenijo s projektom »Za naše gospodarstvo in kulturo«. <http://jasminacibic.org>

José Tomás Pérez Valle (Čile)

Nikogaršnja zemlja

odštevanje meje

»Nikogaršnja zemlja« s pomočjo trikotniških koordinat dolgotrajnega teritorialnega spora med Čilom in Perujem raziskuje možnost subtrakcije teritorija kot subverzije trenutne politične retorike ter oblikovanja novih mej med državama. Povod za projekt je bila nezmožnost oblikovanja diplomatskih rešitev za obmejne spore v Južni Ameriki v preteklih desetletjih, kar je povzročilo mednarodne pravde, ki zahtevajo veliko denarja in časa. V nasprotju s tem se »Nikogaršnja zemlja« ukvarja z grobo subtrakcijo enega od teh spornih teritorijev. Predlaga odstranitev določene količine zemlje in oblikovanje zaprtega morskega rokava: trikotnega vodnega ogledala, kjer bi bili edini možni prostor soočenja dve plaži, ki vsaka iz svoje države gledata na drugo državo.

Projekt izziva pomanjkanje gradnje na tem območju zaradi polariziranih nasprotij med Perujem in Čilom, ki izvirajo iz daljne vojne. Hkrati se želi upreti toku časa in raziskati možnost odvečnosti meja v prihodnosti. Namesto tega naj bi bil prostor maksimalno izkoriščen; iz ruševin političnega konflikta bi nastalo obmorsko mesto, ki leži na dvonacionalni obali.

José Tomás Pérez Valle (1990) je arhitekt, ki se ukvarja z načrtovanjem stavb, urejanjem publikacij in pisanjem. Prihaja iz mesta Providencia v provinci Santiago. Z odliko je diplomiral iz arhitekture na Universidad Católica de Chile (Santiago, 2016) in študira na The Oslo School of Architecture and Design (Oslo, 2014).

www.josetomasperezvalle.com

Lucia Tahan (Španija)

Vrnitev v Sion

taktika za vrnitev izraelskih naseljencev z Zahodnega brega v okviru politične fikcije dekolonizacije Zahodnega brega

Bivališča za evakuirano prebivalstvo se bodo integrirala v obstoječe urbano tkivo in izhajala iz kulturnih posrednikov in materialno-semiotičnega pristopa.

Decembra 2016 je Varnostni svet ZN sprejel resolucijo, s katero je izraelske naselbine na Zahodnem bregu označil za nezakonite. V debati o evakuaciji naseljencev je prevladoval materialni vidik te odločitve: kako naseljence vključiti nazaj v izraelska ozemlja.

Projekt raziskuje politične vloge arhitekture, od gverilskega urbanizma do materialnega posredništva kot integralnih delov njene prihodnosti.

Vrnitev v Sion predlaga taktiko za oblikovanje kratko- in dolgoročnih bivališč ter infrastrukture, ki omogočajo alternativno, zakoreninjeno reintegracijo beguncev v obstoječe urbano tkivo.

Pri projektu gre za renovacijo perifernih socialnih bivališč iz sredine stoletja, poroznega, srednje gostega tkiva, ki je pogosto zanemarjeno, vendar se kaže kot laboratorij z ogromnim potencialom za prihodnost.

Predlagani arhitekturni artefakti izhajajo iz materialno-semiotičnega pristopa k rekonfiguraciji posrednikov in omrežij prek prenosa kulturnih paradigem v gverilske taktike s spodbujanjem lokalne zakonodaje in neformalnih strategij.

Lucia Tahan (Madrid, 1989) je študirala arhitekturo in urbanizem na Polytechnic University of Madrid, Polytechnic University of Berlin in Bezalel Academy of Arts and Design v Jeruzalemu. Od leta 2015 deluje v Madridu kot članica arhitekturnega kolektiva Leon11. Njene instalacije na temo političnih kompleksnosti so bile postavljene v Fukuoki, Lyonu in Berlinu, njeno delo pa obsega UX-oblikovanje, raziskave na področju urbanosti in načrtovanje gradenj.

www.luciatahan.com/zion

Marija Marić, Damjan Kokalevski (Švica)

Oblikovanje študijskega programa

eksperiment iz arhitekturnega izobraževanja

Preobračanje logike arhitekturnega studia – študijski program kot predmet oblikovanja

Bologna je z uvedbo standardiziranih diplomskih nazivov birokratsko »sprocesirala« evropske univerze, rezultat pa je ta, da gre tekoči trak komodifikacije znanja še hitreje v smeri proti trgu dela. Na ozadju teh pogojev je arhitekturno izobraževanje prikazano na modelu simulacije resnične prakse, kjer študijski projekti ustrezajo fiktivnim pisarniškim okoljem. To je predlog za vajo v arhitekturnem izobraževanju – studio, kjer študenti oblikujejo študijski program, organizacijski dokument, ki oblikuje njihovo izobraževalno resničnost. Cilj takega pristopa je razumevanje arhitektovega dela ne samo v odnosu do arhitekture kot grajenega okolja, ampak tudi v odnosu do vseh tistih nevidnih infrastruktur in institucij, ki opredeljujejo in regulirajo ta poklic. Trdiva, da »prihodnost arhitekture« verjetno ni v oblikovanju novih prostorskih modelov, ampak v reorganizaciji obstoječih disciplinarnih institucij in v ponovnem zavzetju kritičnih vlog tako, da trenutni red stvari obrnemo na glavo.

Marija Marić in Damjan Kokalevski sta arhitekta in raziskovalca, ki živita v Zürichu. Trenutno sta doktorska raziskovalca na Institute for History and Theory of Architecture (GTA) na ETH Zürich, njuno zanimanje pa se vrti okoli vprašanj dela in eksperimentalnih praks na področju arhitekturnega izobraževanja.

Selim (Finska): Proxima Utopia

Svetovni atlas utopij

v času »postvsega«

Po obdobju (in pričakovanju) trenutne globalne krize se arhitektura mogoče ponovno nagiba k utopijam. Ker pa je naše razumevanje modernosti postalo multicentrično in simultano, se hkrati srečujemo tudi s številnimi odklonskimi načini oblikovanja družb prihodnosti. »Proxima Utopia« je projekt atlasa, ki želi podati spekulativno kartografijo in posnetke teh dogodkov. Sam po sebi ni »mappa mundi«, ki bi vseboval vse, kar trenutno vemo o tem svetu, ampak bolj oblikovalsko navdahnjena raziskava o »drugih« smereh, ki bi jih lahko ubral

globalni razvoj – z dobrohotnimi in harmoničnimi preteklimi razumevanji utopij ali brez njih. Čeprav mogoče niso zaželeni, se prizori, ki jih obravnava atlas, zdijo verjetni, izhajajoč iz trenutne globalne politike, razmerij moči, ekonomije, nadzora, postinternetne dobe in pretečih ekoloških sprememb – resničnih vsebin arhitekture prihodnosti.

Selim (Mika Savela in Henrik Drufva) je sodobna platforma za uredniške/kuratorske/kulturne/vizualne/prostorske projekte na robu arhitekture iz Helsinkov. K projektom pristopajo na različne načine, s publikacijami, razstavami, oblikovanjem in predmeti, ki pogosto prestopajo meje tradicionalnega. Radi razmišljamo o zbiranju, avantgardi, kritičnosti, drugačnosti, svetovnosti – pa tudi o utripu urbanosti.

Miloš Kosec (Slovenija/VB)
Raje ne bi
pojav oklevajočega arhitekta

Raziskava o novem tipu oklevajočega arhitekta, ki namesto akcije raje izbere pasivnost

V zadnjih nekaj desetletjih lahko opazujemo pojav oklevajočega arhitekta. Arhitekta, ki, namesto da bi postopek gradnje nadzoroval od začetka do konca, dele procesa raje delegira silam zunaj svojega nadzora. To lahko vključuje delegacijo strokovnega znanja (participatorna arhitektura), delegacijo dokončanja (pusti stavbo nedokončano), delegacijo oblike (pusti naključnim silam, da določijo končno obliko stavbe) ali delegacijo kritičnosti (super identifikacija). Zdi se, da je končni rezultat vseh teh tendenc nekakšen bartlebyjevski arhitekt – ustvarjalec, ki se popolnoma odpove akciji in namesto tega izreče besede »raje ne bi«. Projekt ne raziskuje tega, kar arhitekti delajo, ampak tisto, česar ne delajo; raziskuje, kaj se je izgubilo v delovnem procesu arhitekta in zakaj je vloga pasivnega arhitekta – kar je bil še pred nekaj desetletji oksimoron – v današnjem svetu postala tako pomembna.

Miloš Kosec je arhitekt, urednik in pisec. Njegovo diplomsko delo »Ruševina kot arhitekturni objekt« iz leta 2013 je prejelo študentsko Plečnikovo in Prešernovo nagrado. V središču njegovih raziskav in prakse so arhitekturna zgodovina ter politični in družbeni vidiki arhitekturnega oblikovanja. Je doktorski študent na univerzi Birkbeck v Londonu in član uredništva revij Praznine in Outsider. Sodeloval je že na številnih domačih in mednarodnih natečajih ter konferencah.
<http://architectuul.com/architect/milos-kosec>

Paul Landon (Kanada)
Izginule prihodnosti

Raziskujem prihodnost arhitekture, medtem ko se staplja s sedanostjo. V dobi čezmerne širjenja podob so upodobitve arhitekture v naši kolektivni zavesti zavzele prostor, ki ga je nekoč zasedala arhitektura sama. Vizualni učinek urbanih silhuet in fasad je vse bolj podrejen vsenavzočnosti mesta kot podobe. To je razvidno v vedno bolj naraščajočih težnjah, da med pomikanjem po urbanem okolju gledamo podobe na prenosnih zaslonih, vendar pa označuje tudi sam grajeni prostor; medtem ko vprašljive prakse pospešujejo preobrazbo urbanega okolja, se mesto odeva v podobe prihodnosti. Ker ta vprašljiva transformacija ni

nikoli dosežena, podobe lebdi v zraku in se razblinijo v raztrgano matrico urbanega propadanja in nedokončanih potencialov. Namesto da razmišljam o tem, kaj bi arhitektura lahko bila, raje razmišljam o tem, v kaj se spreminja prihodnost: v zbledele odseve spektakularnih obljub. Idejo sestavlja zaporedje projektiranih podob, ki delujejo kot reklama za arhitekturo prihodnosti.

Paul Landon je s svojimi video deli in instalacijami gostoval že v muzejih, galerijah in drugih razstavnih prostorih v Severni Ameriki in Evropi ter na festivalih po vsem svetu. Diplomiral je na NSCAD v Kanadi in na Jan van Eyck Academie na Nizozemskem. Rojen je bil v Angliji, živi in dela pa v kanadskem Montréalu, kjer je profesor medijskih umetnosti na UQÀM, občasno pa tudi v Helsinkih, kjer je pred kratkim zaključil doktorat na Finski akademiji likovnih umetnosti.

www.paullandon.com

Pedro Pitarch (Španija)

Laboratorij arhipelaga

atlas velemestnih otokov za Madrid

Model sodobnega velemesta

Arhipelag je poskus oblikovanja modela sodobne metropole.

Lokacije so opredeljene. Vsak kos, vsaka lokacija, vsak otok deluje kot laboratorij.

»Laboratorizacija« mesta kot arhipelaga je vzpostavljena.

Iz zbirke otokov, ki sestavljajo konfiguracijo za projekt mesta, so predstavljeni štirje konkretni primeri. Štirje dokumenti, po eden za vsak otok: tloris, stranski ris, naris in slikovna upodobitev. Razčlenjene so štiri situacije, ki niso samo razlaga vsakega posameznega otoka, ampak so hkrati tudi del enotnega projekta, ki je del pripovedi o Madridu kot arhipelagu.

Redefinirajmo svoj položaj od zaporedja predmetov do zaporedja asociacij.

Redefinirajmo svojo vlogo neke vrste povezave med stvarmi, ki same po sebi niso arhitektonske.

Namesto da analiziramo »postpoststanje« sodobnega mesta kot stanje krize, bi morali radikalno imanentne razmere v mestu obravnavati kot projektivni model za samo velemesto.

Pedro Pitarch je arhitekt in glasbenik. Živi in dela v Madridu. Pri svojem delu se s svoje nekoliko tangencialne pozicije v arhitekturni praksi osredotoča na medsebojna razmerja med družbo, sodobno kulturo in mediji.

www.pedropitarch.com

Studio NO

Zaplata v mestu

Krpanje »lukenj« v urbanem tkivu mesta

Ideja projekta Zaplata v mestu je krpanje »lukenj« v urbanem tkivu mesta. Mnogi predeli mest so problematični, zapuščeni, prazni ali pa jih prekrivajo nikoli dokončane investicije. Ti predeli so nedostopni za prebivalce in zmanjšujejo obseg uporabnih površin v mestu, medtem ko se slednje širi onkraj svojih naravnih meja. Edini razlog, da so taki predeli še naprej neuporabljeni, je pomanjkanje denarja. Zato predlagamo izvedbo projektov, ki so poceni, preprosti za gradnjo in širitev ter omogočajo hitro izvedbo.

V mislih imamo predvsem začasne instalacije v vseh velikostih, ki omogočajo

pretvorbo v stalne strukture ali pa hitro podiranje. Projekti bodo na stanje vplivali na lokalni ravni in pomagali reševati težave lokalne skupnosti.

Prepričani smo, da je začasna arhitektura v dinamično razvijajoči se družbi ena najboljših rešitev za zadovoljevanje potreb te družbe. Hkrati pa je to lahko tudi nizkocenovni eksperiment, ki lahko sproži pobude za dolgotrajnejše projekte, v primeru neuspeha pa njihova odstranitev ne bo še desetletja obremenjevala prostora.

Studio NO (Magda Szwajcowska, Michał Majewski) prihaja iz Poljske in deluje na področju arhitekture in oblikovanja s poudarkom na socialnem vidiku obeh področij. Pri delu se avtorja osredotočata predvsem na srednje velike projekte in poskušata ustvarjati stvari, ki resnično pomagajo izboljšati mesta. Imata izkušnje na področju arhitekture in oblikovanja (tudi na področju proizvodnih lokacij oblikovanja izdelkov). Kot pravita sama, ustvarjata prostore in oblikujeta dolgoročno, uživata pri delu z resnimi stvarmi in namesto ustvarjanja spomenikov raje poskušata reševati težave. www.studiono.pl

Estrela Neves (Portugalska)

Air Profit and Dwell

AirPnD kot gostitelj in zaščitnik našega novega načina življenja

Stanovanjska tipologija, ki združuje profitabilnost stanovanja in zaščito stanovalcev

Trenutna četrta industrijska revolucija, v kateri je vse interoperabilno in se sistemi decentralizirajo, sproža nove vzorce zaposlovanja. EFIP ocenjuje, da je četrtna delavcev v EU samozaposlenih, hkrati pa je to najhitreje rastoči segment na trgu dela EU. Ocenjuje se, da naj bi v ZDA ta delež do leta 2020 znašal že 50 %.

Neodvisni delavci, ki delajo kadarkoli in kjerkoli, se skozi prostor pomikajo drugače od tradicionalne dnevne rutine »dom – delo – dom«. S tem preoblikujejo dihotomijo med stanovanjem in storitvami. Delo od doma in začasno delo v tujini sta običajni navadi današnjega časa, ki polarizirata stalnost prebivalcev doma. Zdi se, da je ekonomija delitve postala način, kako okrepiti neodvisnost od vertikalnih sistemov, kjer je ključni produkt bivališče. Vendar pa stanovanjski dobiček kmalu postane poslovni sistem, pri katerem »dom« ni več del enačbe. Gre za ideološki pristop, hkrati pa je njegova interpretacija sintetizirana v obliko kot nosilko pretvarjanja ideologij v spremembe vsakodnevnega življenja.

Estrela Neves (Filipe Estrela & Sara Neves) je studio, ki je bil pred kratkim ustanovljen v Portu. S pomočjo arhitekture, različnih sodelovanj, studia, spletne strani in vizualne podobe, ki je še v ustvarjanju, se avtorja ukvarjata z različnimi projekti, od prenove urbanih bivališč in podeželskih kolektivnih prostorov na Portugalskem do skupnih stanovanjskih projektov in urejanja prostora v Aziji in Afriki. Pri tem verjameta, da bo obsežen nabor izkušenj obogatil njuno prihodnjo vizualno podobo, spletno stran, pisarno, sodelovanja in arhitekturo.

www.estrelaneves.com

Guerilla Architects (VB)

Evropske sanje

arhitektura »za s sabo«

Evropske sanje so zbirka arhitekturnih esejev in interpretacij o identitetah kot ekonomskih, političnih in kulturnih pospeševalcih ter o mejah kot družbenih procesih.

Evropske sanje o miru, svobodi in blaginji čakajo pred našimi vrati. Sanje, ki so jih mnogi Evropejci poskušali najti v ZDA.

Ostaja vprašanje, ali se bo Evropa še vedno upirala pritisku migracij ali pa bo raje prevzela svojo družbenopolitično odgovornost, ki je glede na pravila Evropske unije hkrati tudi vprašanje lastne integritete.

Družbene posledice globalizacije ter posledično zmanjšanje nacionalne suverenosti in političnih meja spodbujajo pluralizem, hkrati pa so se tudi okrepili pozivi po varnosti. Posledično naj bi to izgubo nadzora »vsrkal« umik v regije, mesta ali okrožja.

Toda vse večja individualizacija in razdrobljenost v mestih sta prinesli spraševanje o nacionalnih in osebnih identitetah ter hkrati privedli do skupne želje po organiziranih skupnostih in družbenem povezovanju.

Arhitektura prihodnosti mora torej zavzeti zelo pomembno mesto pri reševanju teh težav.

Guerilla Architects je mednarodni kolektiv arhitektov, ki se osredotoča na pozabljene in neizkoriščene vire v naših mestih. Po skupni skvoterski izkušnji v Londonu leta 2012 se je ime za kolektiv porodilo iz potrebe po zagovoru pred sodiščem. Člane kolektiva tudi danes povezuje intenzivno doživetje okupacije vmesnih prostorov, bodisi politično bodisi pravno ali arhitekturno, pa tudi dvom o socialno-ekonomskih strukturah mest. www.guerillaarchitects.de

Léopold Lambert (Francija)

Izdajanje postkolonialne revije

politika oblik in vsebin publikacije, namenjene politikam prostora in teles

Za razpravo o možnosti ustvarjanja politično angažiranih publikacij na temo politik prostora in teles

Ta projekt ni za tiste, ki se o arhitekturi še vedno želijo poučiti iz del zahodnocentričnih moških arhitektov. Tistim, ki se kritičnemu razmišljanju o prostoru raje posvetijo skozi dela avtorjev, kot so Frantz Fanon, Angela Davis, Edward Said ali Judith Butler, pa bi se ta projekt razprav (ki jih sprožijo predavanja, razstave ali delavnice) lahko zdel zanimiv zaradi mostov, ki jih ustvarja med politikami prostora in politikami teles. V prvih devetih številkah je revija *The Funambulist* omogočila oblikovalcem, študentom/profesorjem družbenih ved in političnim aktivistom, da v oblikovanju (urbanizmu, arhitekturi, predmetom, oblačilom) obravnavajo protirasistične, feministične, homoseksualne dekolonizirajoče in protinormativne pripovedi, ki spodkopavajo temelje, na katerih oblikovanje običajno počiva. Za razpravo v tem projektu se zdijo prav tako pomembni ekonomija publikacije, izbor avtorjev prispevkov in pogoji dela.

Léopold Lambert je arhitekt iz Pariza in glavni urednik revije *The Funambulist*. Od leta 2007 so v središču njegovega zanimanja politike grajenega okolja v odnosu do teles. Je avtor treh knjig: *Weaponized Architecture: The Impossibility of Innocence* (DPR Barcelona, 2012), *Topie Impitoyable: The Corporeal Politics of the Cloth, the Wall, and the Street* (Punctum, 2016) in *La politique du Bulldozer: La ruine palestinienne comme projet israélien* (B2, 2016).

Paolo Patelli (Nizozemska)

Arhitektura (arheologija) postnacije

oblikovalska raziskava o prototipih evropskega projekta

Kakšna arhitektura materializira postnacionalno politično pogodbo?

Evropa je resnična, toda strukturno odprta in neopredeljiva. Evropska integracija je v odnosu do ideje postnacionalizma ustvarila sistem nadnacionalnih enot: meglene zaznavne skice in prave »stvari«, trdno grajene in zvezane skupaj. Kakšna arhitektura materializira postnacionalno politično pogodbo? Zastekljene fasade Evropske komisije, seleči se Svet Evrope, Evropski parlament, soba v Rimu, spomenik v Schengnu, zapor v Ventotnu, bodeča žica v Sloveniji, čezmejna infrastruktura v Zaventemu, oprema za kampiranje pred Evropskim sodiščem za človekove pravice. Žarnice na skulpturi Evro v centru finančne prestolnice evroobmočja je treba zamenjati in nekdo je pred kratkim eno od dvanajstih zvezd prebarval v rdečo. Oblikovanje političnih projektov je pogosto zaznamovano z običajno, pogosto dolgočasno in neopazno materialnostjo. Arheologija takih materialov obravnava teme, kot so ideologija, moč in pomen.

Paolo Patelli je oblikovalec in raziskovalec. Skozi svojo prakso, pogosto tudi v skupinskih projektih, se kritično in skozi oblikovanje posveča prostoru, družbi in tehnologiji – z oblikami in stvaritvami, ki presegajo geografijo, politike in medije sodobnega mesta. Trenutno poučuje na šoli Parsons Paris in sodeluje pri Programme d'Expérimentation en Arts Politiques na Sciences Po. Ima doktorat iz arhitekture in urbanega oblikovanja, ki ga je pridobil na univerzi Politecnico di Milano. <http://paolopatelli.net>

PLATFORMA FUTURE ARCHITECTURE

Future Architecture je prva vseevropska platforma arhitekturnih muzejev, festivalov in producentov, ki jo finančno podpira Evropska komisija, Muzej za arhitekturo in oblikovanje pa je njen predlagatelj in koordinator. Platforma z 18 člani iz 15 držav je pričela z delom novembra 2015. Namen platforme je festivale in muzeje odpreti za novo, še ne uveljavljeno generacijo ustvarjalcev in oblikovati vseevropski program dogodkov, na katerih bo najširša javnost lahko spoznala sveže ideje za prihodnost mest in arhitekture.

Kdo so Future Architecture?

Koordinator: Muzej za arhitekturo in oblikovanje (MAO), Ljubljana (SI)

Člani: Oris House of Architecture, Zagreb (HR), Museum of Architecture in Wrocław (PL), Belgrade International Architecture Week (RS), Maxxi - National Museum of XXI Century Arts, Rome (IT), House of Architecture, Graz (AT), Copenhagen Architecture Festival (DK), Tirana Architecture Week (AL), Design Biotop, Ljubljana (SI), Lisbon Architecture Triennale (PT), dpr-barcelona, Barcelona (ES); Bureau N, Berlin (DE), One Architecture Week, Plovdiv (BG), CANactions, Kiev (UA),

Pridruženi člani: Swiss Architecture Museum, Basel (CH), Prishtina Architecture Week (RKS), Forecast platform, Berlin (DE), Calouste Gulbenkian Foundation, Lisbon (PT)

Sodelavci

Vodja platforme: Matevž Čelik, MAO

Vodja odnosov z javnostmi in znamčenja: Anja Zorko, MAO

Finance: Tanja Vergles, MAO

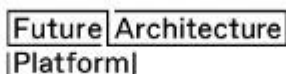
Asistentka vodje platforme: Špela Vidmar, MAO

Producentka spletnih vsebin: Ana Kuntarič, MAO

Več na www.futurearchitectureplatform.org in www.mao.si.

MUZEJ ZA ARHITEKTURO
IN OBLIKOVANJE
MUSEUM OF
ARCHITECTURE AND DESIGN

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

VEČ INFORMACIJ

BODITE OBVEŠČENI

www.futurearchitectureplatform.org

Facebook

info@futurearchitectureplatform.org

Twitter

+386 (0)1 5484 274

Instagram

Kontakt za novinarje:

Prijatelji platforme:

Ana Kuntarič

ana.kuntaric@mao.si

+386 (0)1 5484 274

de
zeenjobs

ARTS
THREAD

Architectuul.